

FOTOGRAFIE CAREL VAN HEES VERHALEN SANNEKE VAN HASSEL

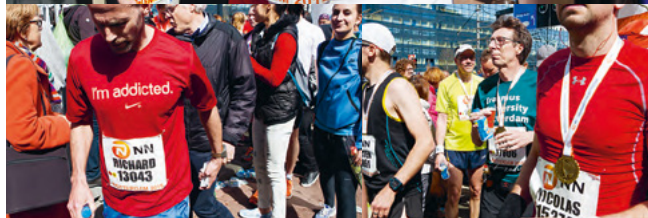
CHECK
IN
CHECK
UIT

ROTTERDAMS OPENBAARVERVOERBEDRIJF

RET

DE KUNST VAN HET SCHAKELLEN

'Eerst kwamen hier de muren op me af, maar al snel krijg je het gevoel dat je iets aanstuurt. Je regelt het, je zorgt dat het op tijd rijdt.'

12:26 UUR

24 FEBRUARI 2015 - RENISE 'S GRAVENWEG

'Ze zeggen altijd dat alleen vrouwen kunnen multitasken maar net had ik de afdeling Vlootservices aan de lijn, was ik via het scherm met een bestuurder in gesprek en toen draaide ik me ook nog om om twee collega's te woord te staan.' Terwijl hij praat kijkt Ruud Lancel, verkeersleider bus/tram, geen seconde op. Boven zijn tafel hangen wel tien schermen waarop hij aandachtig de trams volgt die hij vandaag onder zijn hoede heeft. Rondleider Gerard Berendrecht, 41 jaar in dienst bij de RET en zelf ook verkeersleider bus/tram, glimlacht en knikt instemmend. Met zijn goedmoedige gezicht en markante snor staat hij midden in een zaal die niet veel groter is dan 300 vierkante meter. 'Dit is het zenuwcentrum, hier gebeurt het.'

We zijn bij de Centrale Verkeersleiding (CVL), in een bescheiden complex aan de Nautastraat, een zijstraat van de 's-Gravenweg. Vierentwintig uur per dag gonst het er, zitten verkeersleiders dicht op elkaar te bellen en tikken, gekluisterd aan de beeldschermen waarop ze de gang van zaken in het groot Rotterdamse openbaar vervoer volgen.

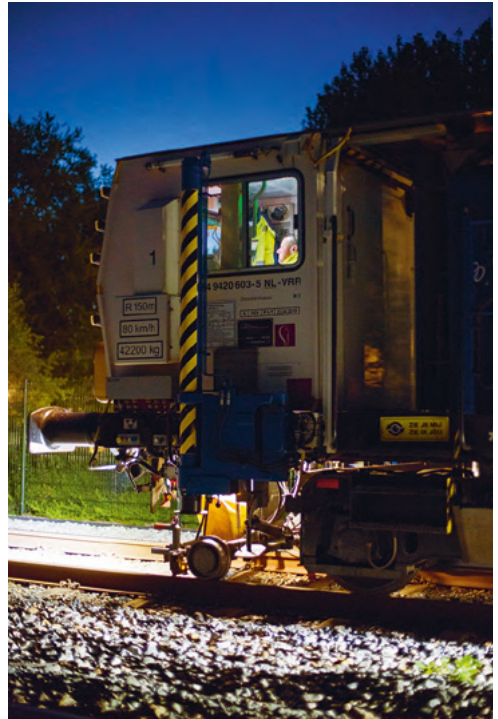
In het midden van de zaal hangt het grote panoramatableau, een lichtgrijs bord met daarop in verschillende kleuren de metrolijnen, inclusief wissels, stations en voedingspunten. Er recht tegenover zitten de verkeersleiders metro, en achter hen, op een verhoging, de reizigersinformatie en de afdeling storingen. Aan de rechterkant van de zaal werken de verkeersleiders bus/tram, links is de afdeling cameratoezicht, waar 'buitengewoon opsporingsambtenaren' via hun beeldschermen controleren wat er op de stations gebeurt.

Ondanks dat ze tijdens hun dienst nooit van de zaal afkomen, dragen alle verkeersleiders het RET-uniform. 'Wel zo makkelijk,' zegt Gerard, 'en je kleren slijten niet'. Vijfennegentig procent van de centralisten komt uit de rijdende dienst, schat hij. Zelf komt hij ook van de wagen: 'Eerst kwamen hier de muren op me af, maar al snel krijg je het gevoel dat je iets aanstuurt, je regelt het, je zorgt dat het op tijd rijdt.'

Dankzij het ebs (exploitatie beheer systeem) kan een verkeersleider tram/bus volgen waar de trams en bussen rijden en 'wie erop zit'. Bij verstoringen van de dienstregeling treft hij maatregelen, bijvoorbeeld door de route om te leggen. Elke verkeersleider heeft meerdere trams of bussen onder zijn hoede. Op het ene scherm staat de dienstregeling open, een ander toont de kaart van Rotterdam, via een volgend scherm is contact met de bestuurder mogelijk.

Alles wat niet volgens dienstregeling gaat, wordt hier gemeld: storingen, vertragingen. Belangrijk gereedschap is de mobielefoon: 'Elke bestuurder heeft een speaker in de wagen. Wij kunnen direct met hem praten. Een oproep kan een gevonden voorwerp betreffen, maar ook dat er iemand onder de tram gekomen is.'

Gerard wijst op lijn 7, van de Burgemeester Oudlaan naar het Willemsplein. Elk driehoekje is een halte, elk blokje een tram: 'Waar het pijltje staat is waar hij had moeten wezen, dus hij zit nu pas bij Eendrachtsplein. Een of twee minuten te laat accepteert het systeem nog, dan blijft ie groen, maar hier wordt ie rood, en dat wil zeggen: probeer er wat aan te doen. Als een tram erg laat is, kan je bijvoorbeeld tegen de bestuurder zeggen dat hij de passagiers op de halte kan wijzen op de tram die vlak achter hem zit. Als er geen uitstappers zijn, kan hij direct door en tijd winnen.'

07:54

ROTTERDAM CENTRAAL

MG2/1 5301-5363
GELEED 2 BAKKEN

FABRIKANT
BOMBARDIER
BRUGGE (BELGIË)
EN TRAXIS, RIDDERKERK
1997-2001
LENGTE
30,5 METER
MASSA LEEG VOERTUIG
44,2 TON
MAXIMALE SNELHEID
100 KM/UR
CAPACITEIT
72 ZITPLAATSEN
153 STAANPLAATSEN
TOTALE CAPACITEIT
225 PASSAGIERS

SG2/1 5401-5418
GELEED 2 BAKKEN

FABRIKANT
BOMBARDIER
BRUGGE (BELGIË)
2001-2002
LENGTE
30,5 METER
MASSA LEEG VOERTUIG
44,2 TON
MAXIMALE SNELHEID
100 KM/UR
CAPACITEIT
84 ZITPLAATSEN
153 STAANPLAATSEN
TOTALE CAPACITEIT
217 PASSAGIERS

RSG3 5501-5522
SG3 5601-5642
HSG3 5701-5716
GELEED 3 BAKKEN

FABRIKANT
BOMBARDIER
BAUTZEN (DUIZSLAND)
WENEN (DOOSTERRIJK)
2007-2017
LENGTE
42,71 METER
MASSA LEEG VOERTUIG
84,3 TON
MAXIMALE SNELHEID
100 KM/UR
CAPACITEIT
104 ZITPLAATSEN
188 STAANPLAATSEN
1 ROLSTOELPLAATS
TOTALE CAPACITEIT
271 PASSAGIERS

LIJN A
VLAARDINGEN WEST
(2017)
SCHIEDAM CENTRUM
BINNENHOF

LIJN B
HOEK VAN HOLLAND
(2017)
SCHIEDAM CENTRUM
NESSELANDE

LIJN C
DE AKKERS
DE TERP

LIJN D

ROTTERDAM CENTRAAL
DE AKKERS

LIJN E
SLINGE
DEN HAAG CENTRAAL

GEWIDDELD AANTAL
METRO PASSAGIERS
PER DAG

300.000

ROTTERDAM CENTRAAL

STADHUIS

BEURS

LEUVEHAVEN

WILHELMINAPLEIN

RIJNHAVEN

MAASHAVEN

ZUIDPLEIN

SLINGE

RHOON

POORTUGAAL

TUSSENWATER

HOOGLIET

ZALMPLAAT

SPIJKENISSE CENTRUM

HEEMRAADLAAN

DE AKKERS

RET METRO

CHECK-IN CHECK-UIT

De stad Rotterdam en de RET zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. De gele M van de metrostations, het gerinkel van de tram, een busje van de calamiteitendienst dat voorbij zoeft, overal in de stad kom je het openbaarvervoerbedrijf tegen, dat 600.000 reizigers per dag vervoert en werk biedt aan circa 3500 mensen.

Fotograaf Carel van Hees brengt met schrijfster Sanneke van Hassel een ode aan het Rotterdamse openbaar vervoer en de mensen die het in beweging houden. Beelden en verhalen volgen lijnen van bus, tram, metro en fast ferry die elkaar kruisen en weer uiteengaan. Een uitnodiging om zelf met het openbaar vervoer de stad te verkennen.

